

שרבובון מאיר *Leiodon klunzingeri*

דג ממשפחת השרבובוניים – Leiodontidae. תפוצתו בכל הימים החמים, עבר מיס-סוף ליס-התיכון. גופו פחוס ומעוין, ראשו קעור מעל העין ופיו משורבב. בגב גבנון. סנפיר-הגב וסנפיר-השת דומים זה לזה בצורתם, הקרניים שבקדמתם ארוכות, מתקצרות לעבר חלקם האחורי ונמשכות עד בסיסו של סנפיר-הזנב הממוזלג. קו הצד דק, נמשך ממכסה הזימים ועד סנפיר-הזנב. על הגב, משני צדי סנפיר-הגב, שורות של בליטות חדות. אורך הדג עד 20 ס"מ.

גופו כסוף מבריק, לאורך גבו גוון כחלחל. חי במים הרדודים. ניזון מבעלי-חיים קטנים, שהוא שואב בעזרת פיו המשתרבב קדימה. בנקודות אחדות על-פני עורו גדלות בקטריות מאירות, שהודות להן ניתן להבחין, בשעות החשכה, באור בוהק בצדי גופו.

Heniochus diphreutes

שרביטית הלהקות

דג ממשפחת הפרפרוניים – Chaetodontidae. תפוצתו באוקיאנוסים השקט וההודי, וביס-סוף. גופו פחוס מאוד, גובהו – לרבות סנפיריו – עולה על אורכו. הפה קצר ומחודד. קוטר העין עולה על אורך הראש שלפניה. הקוץ הרביעי בסנפיר-הגב מוארך מאוד. חלק הארי של בסיס הסנפיר הזה, וכן בסיסו של סנפיר-השת, מכוסים בקשקשים. שני אלה אינם מתקפלים. אורך הדג עד 20 ס"מ, גופו לבן, מעוטר בשני חישוקים שחורים רחבים: הקדמי מכסה את סנפירי-הגחון ואת קדמתו של סנפיר-הגב, והאחורי משוך באלכסון מהחלק האחורי של סנפיר-השת עד לשפה העליונה במרכז סנפיר-הגב. אזור הראש שבין העיניים – שחום. הדג שכיח לאורך שוניות אילת, לרוב בלהקות קטנות, קבועות-מקום. ניזון מיצורי פלנקטון שונים. הנקבה מטילה ביצים צפות.

תמונה עמ' 136

Heniochus intermedius

שרביטית השונית

דג שתפוצתו במפרץ עדן וביס-סוף. מבנהו הכללי כזה של קודמו, אלא שעל ראשו, לפני העיניים, קבועה בליטה גרמית חדה. אורך הדג עד 25 ס"מ. גופו לבן אף הוא, אך החישוק השחור הקדמי מכסה את הראש עד העין, והחישוק האחורי חיוור מאוד ומופיע על סנפיר-הגב. הדג שכיח בשוניות אילת, לרוב באזור הקדם-שונית. ניזון מבעלי-חיים שונים שעל הקרקעית. חי בזוגות קבועים. הנקבה מטילה ביצים צפות.

Rhinesomus gibbosus

שריונון משלש

דג ממשפחת הקופסינוניים – Ostracionidae. תפוצתו באוקיאנוס ההודי וביס-סוף. גופו משוריין, מכוסה בלוחיות משושות. חתך הרוחב שלו משולש. הגב חד ובמרכזו חוד בולט. הגחון משוטח, שוליו מעוגלים ולאורכם קוצים חדים. הפה מחודד. סנפיר-הגב קטן. סנפיר-השת וסנפיר-הזנב המעוגל מסוגלים לנוע לצדדים. סנפירי-הגחון חסרים. אורך הדג עד 30 ס"מ. גופו צהבהב-אפור, זרוע ניקוד כחול. חישוק שחום-חיוור טבוע לרוחב הגוף. על בסיס סנפיר-הזנב כתמים חומים. הדג מופיע לאורך חוף אילת, לרוב מעל שטחים שגדלים בהם עשביים או אצות גדולות. ניזון מבעלי-חיים שונים ומאצות. פעיל בשעות הדמדומים. ברוב חודשי השנה בשרו רעיל. קרוב לו הסוג קופסינון.

תמונה עמ' 138

Muraenichthys gymnotus

שרפנון חד-ראש

דג ממשפחת האפֶּעוֹנִיִּים – Ophichthyidae. תפוצתו באוקיאנוס ההודי וביס-סוף. גופו נחשוני, גילי ודק, נטול קשקשים. סנפיר-הגב נמוך. סנפיר זה וסנפיר-השת ארוכים ומחוברים מאחור לסנפיר-הזנב. לדג אין סנפירים זוגיים. סנפיר-השת מתחיל לפני תחילתו של סנפיר-הגב. קדמת הראש מחודדת, הנחיריים הקדמיים קבועים מתחת לחלק העליון של הלחי. אורך הדג עד 35 ס"מ, גובהו עד 6 מ"מ. צבעו צהבהב-חיוור. מופיע לאורך חוף אילת, חפור בתוך הקרקעית הרכה במים הרדודים. פעיל בשעות הלילה. ניזון מבעלי-חיים קטנים. במפרץ אילת מזדמן גם שרפנון יס-סופי – M. erythraensis, וכן מופיע שם שרפנון רחב-זנב – M. laticauda.

Striarca lactea

תָּבָה לְבָנָה

צדפה ממשפחת תיבות-הים – Arcidae. תפוצתה במזרח האוקיאנוס האטלנטי עד דרום-אפריקה, ביס-התיכון, באוקיאנוס ההודי וביס-סוף. הקשוות מוארכות, אורכן עולה על גובהן. על-פני הקשוות מספר רב של חריצים דקים, רדיאליים. הקודקודים קרובים למרכז המנעול, מורמים מעליו וכפופים קמעה פנימה. אורך הצדפה עד 15 מ"מ, גובהה עד 10 מ"מ. צבע הקודקוד והחלק העליון של הקשוות לבנבן, נמוך מזה – חום כהה. הצדפה שכיחה לאורך חוף היס-התיכון של ישראל, מהמים הרדודים ועד לעומק 150 מ', מחוברת לסלעים. מופיעה גם במפרץ אילת.

Barbatia barbata

תָּבָה שְׁעִירָה

צדפה שתפוצתה במזרח האוקיאנוס האטלנטי וביס-התיכון. הקשוות גדולות ומוארכות, קצותיהן מעוגלים וצדיהן פחוסים. הקודקודים קרובים זה לזה מעל המנעול הארוך. על-פני הקשוות מספר רב של צלעות, המשוכות מהקודקודים עד השוליים. כאן, לאורך השפה, בליטות חדות של כיסוי הקשוות (הקונכיולין). שטח הקשוות מכוסה רובו בזיפים, ואלה בולטים במיוחד בקצוות. אורך הצדפה עד 60 מ"מ. פני הקשוות חומים עד שחומים, כהים במיוחד לאורך השוליים. הצדפה מופיעה לאורך חוף היס-התיכון, מהמים הרדודים עד לעומק 100 מ', מחוברת בסיבי ביסוס לסלעים, לאבנים ולחצץ שעל הקרקעית.

Arca rufescens

תָּבַת הצְלָעוֹת

צדפה שתפוצתה באוקיאנוסים השקט וההודי, ביס-סוף ובמזרח היס-התיכון. הקשוות כמעט שוות-צדדים, קו המנעול ישר, לאורכו שיניים רבות וזעירות ובחלקו האחורי

פתח למעבר סיבי הביסוס. על-פני הקשוות צלעות רדיאליות בולטות וזיפים רבים. אורך הצדפה עד 50 מ"מ. פני הקשוות חומים כעין החלודה, צדן הפנימי לבנבן-אפור. הצדפה מצויה לאורך חוף היס-התיכון של ישראל, במים הרדודים. ניזונה בדרך של סינון בעזרת ריסי הזימים.

Arca noae

תבת נח

צדפה שתפוצתה במזרח האוקיאנוס האטלנטי וביס-התיכון. הקשוות כמעט מלבניות, השפה האחורית והשפה הקדמית שלהן ישרות. הקודקודים בולטים מאוד, קרובים לקצה הקדמי. מהם, על-פני השטח החיצוני של הקשווה, נמשך קרין בולט ומעוגל, המגיע עד לפינה האחורית התחתונה של הקשווה. על-פני הקשוות תלמים רבים, בחלקן האחורי הם מקומטים. אורך הצדפה עד 70 מ"מ. פניה החיצוניים חומים-אפורים, מנומרים בכתמים. צדה הפנימי לבנבן-אפור או חום. שכיחה לאורך חוף היס-התיכון של ישראל, במים הרדודים והעמוקים כאחד, מחוברת לסלעים.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Dugong dugon

תחש המשכן

יונק ימי ממשפחת התחשיים – Dugongidae, בסדרת הסירנאים (פרותיים) – Sirenia. תפוצתו באוקיאנוסים השקט וההודי, וביס-סוף. גופו משוך ועגול, מעובה לפניו והולך וצר לאחור. הראש מקוצר, סביב הפה זיפים ארוכים, העיניים קטנות. הגפיים הקדמיות קצרות, דמויות משוט; האחוריות התנוונו. הזנב אופקי, משוטח ומפוצל לשתי אונות. אורך היונק עד 3 מ'. צבעו אפור-שחום בתוספת גוון כחלחל. מופיע לאורך חוף מפרץ אילת, בעיקר במי מפרצים חוליים שקרקעיתם מכוסה בעשב-ים, אשר ממנו הוא ניזון. כדי לנשום עולה התחש אל פני המים. בחזה הנקבות זוג פטמות יניקה; בתקופת ההנקה הן שוהות רוב הזמן במים הרדודים.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

תיל מסלסל

Cirrhipathes spiralis

אלמוג ממשפחת התיליים – Cirrhipathidae, בסדרת האוכמנאים – Antipatharia. תפוצתו באוקיאנוסים השקט וההודי, ובים-סוף. המושבה דמוית חוט תיל נוקשה, מסולסל בחלקו, העולה מתוך קירותיהם של אלמוגי-אבן. עובי התיל עד 6 מ"מ ואורכו עד 1.5 מ' ויותר. לאורך המושבה כולה ציר חזק מאוד – שלד אורגני, לרוב שחום, עטוף ברקמה חומה בהירה או חומה-אדמדמת. הפוליפים, הנפרשים בשעות הדמדומים, קבועים בצפיפות רבה ובאי-סדר על-פני הרקמה הזו. צבעם לבנבן-ורדרד. האלמוג שכיח לאורך שוניות אילת, בעומק 2–40 מ'. מין קרוב לו, המופיע באילת, הוא האוכמן השיחני.

תמונה עמ' 22

תפידג חד-שן

Calotomus spinidens

דג ממשפחת התוכינוניים – Scaridae. תפוצתו ייחודית לים-סוף. גופו משוך, פחוס במקצת, מכוסה כולו בקשקשים גדולים הערוכים לרוחבו ב-8–9 שורות. שורה אחת של קשקשים ערוכה מתחת לעיניים. הראש חד. השיניים שבקדמת הפה דחוסות עד כדי יצירת לוח נגיסה, אך הן עדיין ניתנות להבחנה. בקצה האחורי של הלסת העליונה 1–2 שיניים חדות וכפופות. סנפיר-הזנב של הצעירים מעוגל, אצל הבוגרים שוליו בולטים במקצת. אורך הדג עד 27 ס"מ. צבע הצעירים מגוון; קדמת גופם זרועה ניקוד שחור. לבוגרים כתם שחור בקדמת סנפיר-הגב. על סנפיריהם של הזכרים פסים וכתמים אדומים על רקע כחול או ירוק. הדג שכיח לאורך חוף אילת, בייחוד באזור השוניות. פעיל בשעות היום. ניזון מאצות ומבעלי-חיים, שאותם הוא מוריד מן הסלעים ומפצח בשיניו. הנקבה מטילה ביצים צפות. מחליף את זוויגו מנקבה לזכר במרוצת חייו.

תפידג חום

Leptoscarus vaigiensis

דג שתפוצתו במערב האוקיאנוס ההודי ובים-סוף. גופו משוך ופחוס, אורכו עולה פי 4 על גובהו ובכך הוא נבדל מיתר מיני המשפחה. החיבורים בין השיניים שבקדמת הלסתות ניכרים לעין. בלסת העליונה של הזכרים ניבים בולטים. אורך הדג עד 25 ס"מ. גופו חום-זיתי ועל פניו דגם של כתמים חומים וניקוד ירקרק. הסנפירים צהבהבים. מופיע לאורך שוניות אילת, בעיקר באזורים שעל-פני קרקעיתם גדלים עשביים בשפע.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

תַּכִּינוֹן גִּבּוֹנִי

Scarus gibbus

דג שתפוצתו באוקיאנוסים השקט וההודי, וביס-סוף. גופו דמוי כישור. קדמת הראש מעוגלת, השפתיים מכסות רק חלק קטן מלוחות השיניים. בכל צד של לוח השיניים העליון של הבוגרים קבוע ניב. בקדמת העיניים גבנון, המקנה לראש צללית משופעת. בסנפיר-הזנב שסע עמוק. אורך הדג עד 70 ס"מ. גוף הצעירים צהבהב, גוון ירוק בבסיס סנפיר-השת ובתחתית הראש שלהם וירוק סביב העיניים. אצל הזכרים הבוגרים בולט משטח כחול עמוק בצדי הראש. החלק העליון של הראש וכן צדי הגוף – ארגמניים, הגחון כחלחל-ירוק והסנפירים הלא-זוגיים ורודים-כחלחלים. הדג מופיע לאורך שוניות אילת בחברת מינים אחרים מאותה משפחה. לקראת לינת הלילה הוא נכנס לסדקים שבתוך השונית ומתעטף בקרום רירי. ראה עטיפה

תַּכִּינוֹן דו־גוֹנִי

Cetoscarus bicolor

דג שתפוצתו כתפוצת המין הקודם. גופו נמוך משל קודמו. ראשו משוך וחלק, השטח החיצוני של לוחות השיניים גרגירי. מרכזו של סנפיר-הזנב קעור מאוד. אורך הדג עד 80 ס"מ. עם התבגרותו הוא שחום-אדמדם, עינו אדומה ועל גבו, לאורך סנפיר-הגב, משטח כתום-צהוב. הזכרים הבוגרים ירוקים, שולי קשקשיהם כתומים, הגחון והחזה ורודים-כחלחלים. הצעירים לבנבנים, על ראשם פס כתום רחב ועל סנפיר-הגב שלהם כתם שחום-כתום. הדג שכיח לאורך שוניות אילת. בחברתו מופיע גם **תוכינון האוכפים** – *Scarus ghobban*.

תַּכִּינוֹן יֶרֶק-קוֹיִם

Scarus sordidus

דג שתפוצתו נרחבת באוקיאנוסים השקט וההודי, וביס-סוף. ראש הצעירים מחודד, אצל הבוגרים קדמתו מתקצרת-מתעגלת. סנפיר-הזנב ישר. מתחת לעיניים 2 שורות קשקשים. השפתיים מכסות רק את בסיסם של לוחות השיניים. אורך הדג עד 32 ס"מ. צבעו הראשוני חום-שחום, לאורך צדי גופו שתי שורות של כתמים לבנים ולעיתים מופיע חישוק לבן על בסיס הזנב. גופם של הזכרים הבוגרים ירוק, שולי קשקשיהם אדומים, החלק העליון של ראשם, סביבות פיהם ובסיס זנבם – כחלחלים-ירוקים. לחייהם כתומות ולוחות השיניים שלהם ירוקים. זהו השכיח במיני התוכינון המצויים בסביבת אילת.

תַּמְנוֹן אֶרֶץ-זְרוּעוֹת

Octopus macropus

תַּמְנוֹן ממשפחת התַּמְנוֹרְגִּילִים – Octopodidae, במחלקת הראש-רגלאים – Cephalopoda. תפוצתו בכל הימים החמים, לרבות ים-סוף והים-התיכון. הגוף דמוי שק מוארך בעל שמונה זרועות ארוכות ודקות, שאורכן עולה פי 3 על אורך הגוף. כפתורי ההצמדה ערוכים בשתי שורות על בסיס הזרוע, ובהמשך הזרוע הם מתאחדים לכדי שורה אחת. אורך הגוף עד 12 ס"מ, אורך הזרועות עד 40 ס"מ. צבע התַּמְנוֹן אפור-כחלחל, מעוטר בכתמים בהירים. חי בין סלעים לאורך חוף הים-התיכון וחוף אילת.

תַּמְנוֹן הַחוֹף

Octopus vulgaris

תַּמְנוֹן שתפוצתו באוקיאנוס האטלנטי ובים-התיכון. גופו דמוי שק רך, בקדמתו עיניים מורמות ובולטות וסביב פיו 8 זרועות ציד שאורכן אחיד. אלה, בבסיסן, מחוברות זו לזו בקרום ולאורך צדן התחתון 2 שורות של כפתורי הצמדה. העור פטמתי. אורך התַּמְנוֹן עד 80 ס"מ. צבעו חום משויש, והוא משחיר-מכחיל בעת התרגשות. שכיח לאורך חוף הים-התיכון של ישראל. כל פרט שומר על נחלה משלו. טורף הניזון מבעלי-חיים שונים. באותה סביבה מופיע גם תַּמְנוֹן המושק – Eledone moschata.

תמונה עמ' 129

תַּמְנוֹן עֵינוֹנִי

Octopus cyaneus

תַּמְנוֹן שתפוצתו באוקיאנוסים השקט וההודי, ובים-סוף. גופו דמוי שק מגושם, על עורו פטמות רבות הערוכות בשורות או בקבוצות. אורכו עד 80 ס"מ. צבעו חום-ורדרד. בתחתית הזרועות פספוס כהה. על הגב, בייחוד בצדי הראש, כתמים עינוניים. בעונת הרבייה הוא הופך בן רגע לשחום, שולי הגוף מקבלים אז גוון סגול והקרום שבבסיס הזרועות הופך כחלחל-סגול. באותה עת נוהגים הזכרים בתוקפנות זה כלפי זה. התַּמְנוֹן שכיח לאורך חוף אילת, בין הסלעים שבאזור הכרית והשוניות הרדודות. כל פרט שומר על נחלה משלו. טורף הניזון מסרטנים ומדגים. בסביבת אילת מופיע גם תַּמְנוֹן פסוס-זרועות – O. aegina, המזדמן גם לאורך חוף הים-התיכון.

תמונה עמ' 129

תַּמְסַחַן אֵילִת

Papilloculiceps grandidieri

דג ממשפחת התַּנִּינוֹנִיִּים – Platycephalidae. תפוצתו במערב האוקיאנוס ההודי ובים-סוף. גופו משוך, שטוח לפנים ופחוס מאחור. הראש תניני, הפה רחב וגדול, העין קבועה במרכז של קו הראש העליון. מאחורי העיניים קוצים בולטים. קוצים ובליטות גם בצדי הראש, מהם קוץ

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

ת

אחד חזק בקדמת הראש ושלושה אחרים בקדם מכסה הזימים. לדג שני סנפירי-גב, הקדמי שבהם מעוגל וקטן מהאחורי. אורך הדג עד 45 ס"מ. צבעו חום ועל פניו כתמים שחומים, המופיעים גם על כל הסנפירים. שכיח לאורך חוף אילת, על קרקעית חולית, בין אלמוגים. טורף דגים וחסרי-חוליות גדולים. דומה לו **תמסחן ראשתן** – *P. longiceps*, המופיע באותה סביבה.

Lithophaga lessepsiana

תמריים ים-סופי

צדפה ממשפחת ה**בוצייתיים** – *Mytilidae*. תפוצתה באוקיאנוס ההודי ובים-סוף. צורתה גלילית. קשותיה מוארכות, קצותיהן מעוגלים והן מחוברות זו לזו במנעול קרני שמעברו, על-יד הקודקוד, סדק. על-פני הקשוות קווי-גדילה קשתיים. אורך הצדפה עד 30 מ"מ. פני הקשוות חומים-לבנבנים. שכיחה מאוד בתוך שלדיהם של אלמוגי-אבן, שם היא קודחת לעצמה מעבר עמוק, על-פי רוב קרוב לפני האלמוג. הפגיות משתחררות אל הים, ואחרי זמן קצר חוזרות ומתיישבות על אלמוג חי וחודרות לתוכו דרך הפוליפים. הצדפה שכיחה באילת, שם מופיעים מספר מינים נוספים בני סוגה.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Lithophaga lithophaga

תמריים צפוני

צדפה שתפוצתה באוקיאנוס האטלנטי ובימים הסמוכים אליו. הקשוות בנויות כגליל דמוי תמר, מחודד במקצת בקצהו הקדמי ומעוגל באחורי. על-פני הקשוות קווי-גדילה צפופים. אורך הצדפה עד 60 מ"מ. פני הקשוות חומים-ארגמניים או חומים-צהבהבים. שכיחה לאורך חוף הים-התיכון של ישראל, על-פני כל המצעים הגירניים, שבתוכם היא קודחת צינורות ארוכים וחלקים. ניזונה מרקבובית החודרת למחפורתה דרך נקבים קטנים.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Sarsogona prionota

תנינון ריסי

דג ממשפחת ה**תנינוניים** – *Platycephalidae*. תפוצתו במערב האוקיאנוס ההודי ובים-סוף. גופו שטוח ומשוך, הולך וצר עד לסנפיר-הזנב. הראש תניני ורחב, העיניים שעל שטחו העליון קטנות. מפתח-הפה גדול, השיניים חדות. בשוליהם של קשקשי גופו זיפים ריסיים רבים. בשולי קדם מכסה הזימים שלו 3 קוצים, ושני קוצים קצרים על המכסה עצמו. פטמה בולטת מעל העין. אורך הדג עד 60 ס"מ. הוא צהבהב-אפור ועל פניו כתמים חומים. מופיע לאורך חוף אילת, מוסווה יפה על רקע החול.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Theonella swintoei

תנלה תפודית

ספוג ממשפחת ה**תנליים** – *Lithistidae*. תפוצתו בים-סוף. גופו עגלגל-מוארך, תפוח-צדדים, גמיש וקשה. הדופן קבועה סביב חלל צינורי מרכזי, שפתחו, הצר מן החלל עצמו, מצוי

בקודקוד הספוג. 2-3 או יותר יחידות-מושבה כאלה צומחות בדרך כלל ביחד על מצע קשה, זו על-יד זו וגם מחוברות ביניהן. אורך המושבה עד 15 ס"מ, קוטר פרט בודד 30-40 מ"מ. פניו החיצוניים של הספוג חומים-שחומים, תוכו חום בהיר. מופיע לאורך חוף אילת, צמוד לסלעים ולאלמוגים מתים, לפעמים מכוסה בחול.

Cheilinus lunulatus

תפאר הסהרון

דג ממשפחת השפתניים – Labridae. תפוצתו במפרץ עומאן וביס-סוף. גופו פחוס וגבוה, ראשו מעוגל והלסת התחתונה תפוחה ובולטת במקצת. שפותיו של קדם מכסה הזימים חסרות קוצים. סנפיר-הגב וסנפיר-השת מתארכים-מתחדדים לאחור. סנפיר-הזנב, בראשית ימיו של הדג, ישר, ועם הגדילה הוא הופך מאוצבע, כשכל אחת מקרניו חופשית וקרום סביבה. אורך הדג עד 50 ס"מ. הצעירים בהירי-גוף. הצבע הראשוני של הנקבות אפור-חום, בתוספת חישוקים חומים וכתמים. על קשקשי גופן פס אדום, וכתם סהרוני כתום טבוע בפינה האחורית של מכסה הזימים שלהן. אחרי החלפת הזוויג מכחילים הזכרים, הכתם הכתום בולט מאוד, ניקוד אדום מופיע על הראש ופסים על הקשקשים, וסנפירי-החזה הופכים כתומים. הדג שכיח לאורך חוף אילת, מהמים הרדודים עד לעומק 20 מ'. הזכרים שומרים על נחלה. ניזון מבעלי-חיים שונים.

תמונה עמ' 138

Cheilinus mentalis

תפאר משוך-ראש

דג שתפוצתו במערב האוקיאנוס ההודי וביס-סוף. ראשו חד ומשוך, שפת הפה התחתונה בולטת. סנפיר-השת גבוה מסנפיר-הגב. סנפיר-הזנב מעוגל, או שקוע על-יד הקרניים הקיצוניות. אורך הדג עד 20 ס"מ. צבעו אדום-חום, פס שחום ארוך משוך מהאף דרך העין עד בסיסו של סנפיר-הזנב, ועל בסיס זה כתם לבן. לזכרים הבוגרים קווים אדומים סביב עיניהם, ועל-פני סנפיריהם כתמים אדומים-לבנים. הדג מופיע לאורך חוף אילת, מעל קרקעית חולית.

Cheilinus undulatus

תפאר ענק

דג שתפוצתו בכל הימים החמים ובהם יס-סוף. גופו פחוס וגבוה, בייחוד אצל הפרטים הגדולים – הזכרים. לאלה גבנון בולט מעל העין. הפה קצר, השפתיים תפוחות. העין קטנה מאוד. סנפירי הגב והשת מחודדים מאחור, סנפיר-הזנב מעוגל. אורך הדג עד 2.3 מ', משקלו עד 190 ק"ג. צבעו ירוק עד זיתי, על כל קשקש פס כהה. ראש הבוגרים כחול עד כחול-ירקרק ועל פניו מספר רב של קווים גליים, צהבהבים. קווים שחורים על-יד העיניים. הדג מופיע במפרץ אילת, הצעירים בקרבת החוף והבוגרים במים עמוקים יותר. טורף הניזון מבעלי-חיים שונים, ביניהם דגים, קיפודיים ורכיכות. סקרון מאוד, ולמרות גודלו – שקט ורגוע.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Cheilinus trilobatus

תפאר תלת-אנתי

דג שתפוצתו ייחודית ליס-סוף. גופו פחוס וגבוה, ראשו מעוגל, משופע לפניו, העיניים קבועות מעל הקצה האחורי של הפה. סנפיר-הגב וסנפיר-השת חדים בחלקם האחורי. לסנפיר-הזנב

ת

שתי אונות קיצוניות קטנות ואונה מרכזית מעוגלת. אצל הזכרים הבוגרים בולטות מתוך הסנפיר הזה קרני-סנפיר ארוכות יותר. אורך הדג עד מטר אחד. צבעו ירקרק-צהבהב, קדמתו בהירה יותר, רשת של פסים דקים כתומים ערוכה על הראש וקווים אדומים-כתומים לרוחב כל קשקש. על גוף הזכרים הבוגרים כתמים ירוקים, ופסים ירקרקים על הזנב ועל סנפירי הגב והשת. בסנפיר-הזנב חישוק בהיר ההופך לירוק כהה. הדג מופיע לאורך חוף אילת, לרוב בקדם-שונית.

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Paracheilinus octataenia

תפארתית תמן-קוית

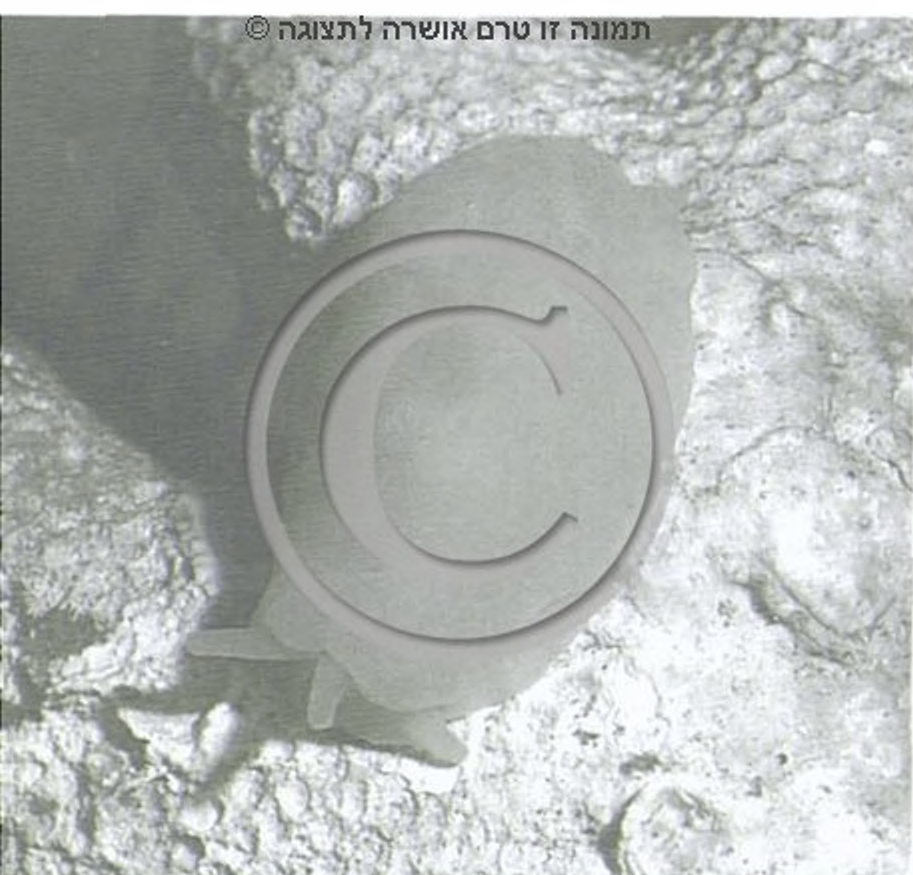
דג ממשפחת השפתניים. תפוצתו ביס-סוף. גופו קטן, ראשו מעוגל, פיו קטן מאוד, אישון העין מחולק. בלסת העליונה שלושה זוגות של שיני טרף, האחוריות שבהן כפופות. סנפיר-הגב וסנפיר-השת ארוכים, גבוהים במרכזם ושוליהם מתמשכים מאחור עד אל מעל מרכזו של סנפיר-הזנב. שוליו של מכסה הזימים משוננים. אורך הדג עד 9 ס"מ. צבעו כתום-אדום. לאורך צדי הגוף של הזכרים שמונה קווים כחולים, ואילו אצל הנקבות 4-5 קווים בלבד. שוליהם של סנפיר-הגב, סנפיר-הזנב וסנפיר-השת כחלחלים. הדג מופיע לאורך שוניות מפרץ אילת, בלהקות קטנות המונות זכר אחד ומספר נקבות. ניזון מפלנקטון. מחליף את זוויגו מנקבה לזכר.

Tethya seychellensis

תפוזון ים-סופי

ספוג ממשפחת התפוזוניים – Tethyidae. תפוצתו באוקיאנוס ההודי וביס-סוף. גופו כדורי או אגסי, לא אחת ערוכות מושבותיו כקרומים על קונכיות שונות. פני המושבה מגובששים ומבריקים. גודל הספוג עד 60 מ"מ. צבעו אדום, ורוד או ורוד-צהבהב. שכיח לאורך חוף אילת, מאזור הכרית עד לעומק עשרות מטרים. ביס-התיכון מופיע תפוזון ים-תיכוני – T. aurantium.

תמונה עמ' 17

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

Berthelina citrina

תפוזית רעילה

חילזון ממשפחת הצד-זימיים – Pleurobranchidae. תפוצתו באוקיאנוסים השקט וההודי, וביס-סוף, מכאן עבר אל החוף המזרחי של האוקיאנוס האטלנטי ואל היס-התיכון. הגוף חשוף, מוארך, תפוח וחלק. לרגל סוליה שטוחה, ששוליה מוסתרים תחת גלימה מעובה. בקדמת הראש המורחב זוג בחנינים בולטים. הזים קבוע מתחת לגלימה ואינו נראה מבחוץ. אורך החילזון עד 40 מ"מ. צבעו כתום או צהוב. שכיח ביותר לאורך חוף אילת, בייחוד מתחת לסלעים ולאמגים מתים באזור התת-כרית. מזדמן גם לאורך חוף היס-התיכון. פעיל בשעות הלילה. ניזון בעיקר מספוגים. רעיל, ולכן אינו נטרף. הנקבה מטילה ביצים זעירות רבות, הערוכות בסרטים ורודים, דמויי מקפא.

Lepidurus apus

תריסן הקשקש

סרטן ירוד ממשפחת התריסניים – Lepiduridae, בסדרת התריסנאים – Notostraca. תפוצתו באירופה, באסיה ובצפון-אמריקה. גופו משוטח מלמעלה, מכוסה במגן שקדמתו עגולה לפניו והוא מעוגל-שקוע במקצת מאחור, מעל הבטן הצרה. בקדמת החלק העליון של המגן זוג

עיניים. המחושים קצרים, בולטים רק מעט בשולי המגן. בין שני החוטים שבקצה הבטן לוחית-קשקש שקופה. אורך הסרטן עד 60 מ"מ. צבעו חום חלק. שכיח באגמי-חורף בחבלי הארץ השונים. אוכלוסייתו מונה רק נקבות, המתרבות ברביית בתולים. הסרטן ניזון מרקבובית ומיצורים שונים שבתוך המים. לאורך שפלת החוף מזדמן גם תריסן מגושם – Triops canceriformis, שבין שני החוטים שבקצה בטנו אין קשקש.

Raja undulata

תריסנית גלית

דג ממשפחת התריסניות – Rajidae, בבת-מחלקת הבטאים. תפוצתו במזרח האוקיאנוס האטלנטי ובים-התיכון. גופו שטוח מאוד, דמוי מחבט שקדמתו מחודדת בזווית ישרה וחלקו האחורי מתעגל לעבר הזנב. כל היקפו של הדג בנוי מסנפירי-החזה. על-פני הגוף מפוזרים קוצים שבסיסם כוכבי. הזנב מעובה, בבסיסו סנפירי-הגחון וקרוב לקצהו, על צדו העליון, 2 סנפירונים לא-גדולים. לאורך מרכז הגב והזנב, ובשני צדי הזנב, ערוכות שורות של קוצים אנקוליים. אורך הדג עד 1.2 מ'. גבו אפור-ירוק ועל פניו פסים וכתמים בהירים. שכיח לאורך חוף הים-התיכון, מהמים הרדודים עד לעומק 300 מ'. טורף. הנקבה מטילה ביצים.

Raja montagui

תריסנית דלת-קוצים

דג שתפוצתו במזרח האוקיאנוס האטלנטי ובים-התיכון. קדמת הגוף מחודדת, שולי המחבט ישרים. קוצים גדולים ערוכים רק בקדמת הגב, ואילו חלקו האחורי וזנבו של הדג – חלקים. אורכו עד מטר אחד. גבו אפור עד חום, זרוע ניקוד שחום. מופיע על הקרקעית לאורך חוף הים-התיכון, עד לעומק 100 מ'. באותה סביבה מזדמן גם הדג תריסנית הספירים – R. miraletus.

Raja clavata

תריסנית קוצנית

דג, מהנפוצים ביותר בבני סוגו. תפוצתו במזרח האוקיאנוס האטלנטי ובים-התיכון. בקדמת הגוף חוד, הזנב והשטח העליון של הגוף קוצניים מאוד. בולטים במיוחד הקוצים הערוכים בקבוצות סמוך לשוליהם של סנפירי-החזה, וכמותם הקוצים האנקוליים שלאורך מרכז הגב והזנב. קדמת המחבט, בצדי חוד הראש, גלית. אורך הדג עד מטר אחד. גבו אפור-ירוק או אפור-צהוב, ועל פניו כתמים ופספוס חום כהה. לאורך החוף הישראלי, בעומק 20–300 מ'.

מילון מושגים

אבוקות – עמודיות של שלד, המתפתחות עם גיל הפוליפ.
אגממי-גשם (אגממי-חורף) – שלוליות חורף, הנוצרות עם רדת הגשמים.
אלמוג-שיח – אלמוג בעל שלד מסועף, דמוי שיח.
בחנין – בליטת עור המשמשת לחישה.
גלימה – קפל עור חיצוני העוטה את גוף הרכיכות, ומפריש ויוצר את הקונכייה.
הידרתי – יצור הבנוי מפוליפים דמויי שקית, עם זרועות סביב פתח־הפה.
זוויג – מין היצור: זכר או נקבה.
זואיד – פרט בודד, דמוי פוליפ, במושבות של חיטחבים או של הידרתים.
זימי-טרכיאות – צינוריות נשימה, המעבירות אוויר לגוף פרוקי־הרגליים.
חיטחב – יצור שמושבותיו בנויות לרוב מקרומים נשרכים, ובהם פתחים שמהם מציצים פרטים דמויי פוליפים.
טבור – הציר המרכזי שסביבו סובבים פיתולי הקונכייה.
טלסון – הפרק האחרון, דמוי לוח, בגוף הסרטן.
כיטין – חומר אורגני מורכב, המצוי בשלדסם של חרקים.
כרית – אזור בגבול קו החוף, שלאורכו עולים ויורדים פני הים (גיאות ושפל).
לוחות גידוד – משטחי כורכר הבנויים במים הרדודים, במקביל לחוף.
מנגרובים – מיני עצים עמידים לריכוזי מלח, הגדלים במים הרדודים של הימים החמים.
נבובי – בעל־חיים בעל גוף רירי, הבנוי משתי שכבות.
נימפה – צורה צעירה (זחל) של חרקים בעלי גלגול חסר.
סיבי (חוטי) ביסוס – חוטי חיבור אורגניים, המופרשים על־ידי צדפות כדי להיצמד למצע.
על־כרית – ראה: **כרית**.
פאונה – כל החי המופיע באזור־תפוצה מסוים.
פגית (לרווה) – הצורה הצעירה של בעל־חיים שונים. שוחה או צפה במים.
פוטופורים (אברוני-אור) – מוקדים מאירים בעורם של יצורים שונים.
פֶּלְגִי – יצור החי במים הפתוחים, לרוב הרחק מן החוף.
פלנקטון – יצורים – לרוב קטנים – הצפים־נעים במים.
פנים־כרית – ראה: **כרית**.
פֶּרְפּוּדִיָּה – בליטות בצדי הפרקים של תולעים פרוקות.
ציסטה – גוף רבייה בעל דופן בלתי חדירה, המשמרת את חיוניות הגוף.
קדם־שונית – פני השונית הפונים לים.
קשווה – אחת מצמד לוחיות הקונכייה, המכסות את גוף הצדפה.
ראשחזה – חטיבת הגוף הקדמית של הסרטן, הבנויה מהראש והחזה.
רבייה וגטטיבית – גידול או התרבות בדרך של הנצת ניצנים מגוף הבוגר.
רבייה מתאחרת (דחויה) – ביצת־קיימא המתפתחת זמן רב לאחר ההטלה.
רביית בתולים (פֶּרְטֶנוֹגֶנֶזָה) – התרבות מתוך ביצים שלא הופרו בידי תאי־זרע.
תת־כרית – ראה: **כרית**.

<i>Synapta maculata</i>	214	<i>Trichiurus lepturus</i>	280	<i>Xenophora calculifera</i>	15
<i>Synaptula reciprocans</i>	214	<i>Trichonotus nikii</i>	104	<i>Xyrichthys novacula</i>	173
<i>Syngnathus acus</i>	11	<i>Tridacna maxima</i>	245	<i>Xyrichthys pavo</i>	172
<i>Syngnathus biaculeatus</i>	11	<i>Trigla lucerna</i>	146	<i>Xyrichtys pentadactylus</i>	173
<i>Taeniura lymma</i>	183	<i>Trigla lyra</i>	147	<i>Yongeichthys nebulosus</i>	151
<i>Talorchestia saltator</i>	266	<i>Trigloporus lastoviza</i>	146	<i>Zebrasoma veliferum</i>	208
<i>Talparia talpa</i>	236	<i>Tripneustes gratilla</i>		<i>Zebrasoma xanthurum</i>	208
<i>Tectodoris scutigera</i>	118	<i>elatensis</i>	259	<i>Zeus faber</i>	183
<i>Teixeirichthys jordani</i>	158	<i>Trisopterus minutus</i>	281	<i>Zoanthus bertholetti</i>	241
<i>Terebra crenulata</i>	193	<i>Tristramella sacra</i>	162	<i>Zonaria pyrum</i>	236
<i>Terebra dimidiata</i>	193	<i>Tritoniopsilla elegans</i>	147	<i>Zonogobius avidori</i>	36
<i>Terebra maculata</i>	193	<i>Trochus dentatus</i>	64		
<i>Tethya seychellensis</i>	307	<i>Trochus erythraeus</i>	64		
<i>Tetraclita squamosa</i>		<i>Tropiometra carinata</i>	41		
<i>rufotincta</i>	55	<i>Trunculariopsis trunculus</i>	47		
<i>Tetralia cinctipes</i>	128	<i>Tubipora musica</i>	228		
<i>Tetraloides nigrifrons</i>	275	<i>Turbo petholatus</i>	209		
<i>Tetrapturus belone</i>	263	<i>Turbo radiatus</i>	209		
<i>Thais haemostoma</i>	48	<i>Turritella communis</i>	127		
<i>Thais hippocastanum</i>	48	<i>Turritella maculata</i>	126		
<i>Thalassianthus astor</i>	152	<i>Tylosurus acus</i>	111		
<i>Thalassoma (ruppelli)</i>		<i>Tylosurus crocodilus</i>	112		
<i>klunzingeri</i>	125	<i>Typhlocaris galilaea</i>	212		
<i>Thalassoma lunare</i>	126	<i>Uca tetragonon</i>	50		
<i>Thalassoma pavo</i>	125	<i>Umbraculum</i>			
<i>Theodoxus jordani</i>	211	<i>mediterraneum</i>	211		
<i>Theonella swintoei</i>	305	<i>Umbrina cirrosa</i>	149		
<i>Thor discosomoides</i>	206	<i>Unio (Limnium) terminalis</i>	245		
<i>Thunnus albacares</i>	124	<i>Upeneus asymmetricus</i>	44		
<i>Thunnus thynnus</i>	124	<i>Upeneus moluccensis</i>	44		
<i>Tilapia zillii</i>	40	<i>Uranoscopus</i>			
<i>Todarodes sagittatus</i>	268	<i>fuscomaculatus</i>	45		
<i>Tonna galea</i>	100	<i>Uranoscopus scaber</i>	46		
<i>Torpedo marmorata</i>	120	<i>Valenciennea sexguttata</i>	108		
<i>Torpedo torpedo</i>	120	<i>Valenciennea wardii</i>	108		
<i>Torquigener flavimanus</i>	111	<i>Valimugil seheli</i>	261		
<i>Trachinotus baillonii</i>	157	<i>Vanderhorstia delagoae</i>	67		
<i>Trachinotus ovatus</i>	157	<i>Vanderhorstia mertensi</i>	67		
<i>Trachinus draco</i>	89	<i>Variola louti</i>	93		
<i>Trachinus vipera</i>	89	<i>Vasum turbinellum</i>	91		
<i>Trachurus mediterraneus</i>	148	<i>Velia affinis</i>	280		
<i>Trachurus trachurus</i>	148	<i>Venericardia rufa</i>	169		
<i>Trachypeneus curvirostris</i>	112	<i>Venerupis aurea</i>	193		
<i>Trachyrhamphus (Yozia)</i>		<i>Watersipora truncata</i>	206		
<i>biscoarctatus</i>	97	<i>Xaiva biguttata</i>	290		
<i>Trapezia rufopunctata</i>	149	<i>Xantho poressa</i>	220		
<i>Triactis producta</i>	247	<i>Xenia macrospiculata</i>	264		
<i>Triaenodon obesus</i>	167	<i>Xenia umbellata</i>	264		

Potamon potamios	225
Priacanthus hamrur	110
Prionace glauca	166
Prionocidaris baculosa	246
Processa aequimana	192
Promicrops lanceolatus	86
Prosopistoma oronti	57
Pseudobalistes fuscus	275
Pseudochromis dixurus	244
Pseudochromis fridmani	245
Pseudochromis olivaceus	244
Pseudophoxinus zeregi	171
Pteragogus pelycus	168
Ptereleotris microlepis	106
Ptereleotris tricolor	105
Pteria aegyptiaca	239
Pteroides spinosum	197
Pterois radiata	94
Pterois volitans	94
Pygoplithes diacanthus	240
Pyrene scripta	68
Quisquillius mendelssohni	111
Quoyula madreporarum	39
Rachycentron canadum	252
Radianthus koseirensis	286
Radianthus ritteri	286
Raja clavata	308
Raja montagui	308
Raja undulata	308
Rana ridibunda	252
Remora australis	278
Rhabdamia nigrimentum	221
Rhagovelia nigricans	276
Rhinecanthus assasi	237
Rhinesomus gibbosus	299
Rhinobatos halavi	63
Rhinobatos rhinobatos	64
Rhinoclavis (Cerithium)	
kochi	179
Rhizostoma pulmo	180
Rhodactis rhodostoma	276
Rhopilema nomadica	181
Rhynchobatus djiddensis	161
Rostrelliger kanagurta	15
Rudicardium tuberculatum	170
Sabellastarte indica	208
Salaria vulgaris	271
Salarias faciatus	221

Salpa maxima	220
Sarcophyton glaucum	55
Sarda sarda	51
Sardinella maderensis	147
Sargocentrum diadema	58
Sargocentrum spinifer	58
Sarotherodon galilaeus	39
Sarpa salpa	221
Sarsogona prionota	305
Saurida undosquamis	33
Scartella (Blennius) cristata	271
Scarus gibbus	303
Scarus sordidus	303
Scleronephthya	
corembosa	251
Scomber japonicus	257
Scomberesox saurus	278
Scomberoides	
commersonianus	169
Scorpaena porcus	232
Scorpaena scrofa	231
Scorpaenodes guamensis	116
Scorpaenopsis (gibbosa)	
barbatus	231
Scyliorhinus canicula	65
Scyliorhinus stellaris	65
Scyllarides latus	163
Scyllarides tridacnophagus	163
Scyllarus pigmaeus	164
Scyris alexandrina	73
Sebastapistes cyanostigma	231
Semicassis undulata	263
Sepia officinalis	
mediterranea	79
Sepia pharaonis	78
Sepietta oweniana	79
Sepioteuthis lessoniana	175
Seriatopora caleandrum	218
Seriola dumerilli	226
Serranus hepatus	35
Serranus scriba	34
Sicynia carinata	113
Siderea grisea	206
Siganus luridus	217
Siganus rivulatus	218
Siganus stellatus	217
Sigmosceptrella magnifica	210
Silhouettea insinuans	114

Sinularia leptocladus	65
Siphonaria kurrachensis	215
Siphonochalina siphonella	228
Siphonogorgia fragilis	223
Sisyra trilobata	49
Solea hispida	212
Solea lascaris	211
Solea vulgaris	212
Solen marginatus	12
Solenostomus cyanosoma	100
Sparus aurata	224
Sparus auriga	224
Sphaeronassa mutabilis	46
Sphyraena barracuda	42
Sphyraena flavicauda	43
Sphyraena sphyraena	43
Sphyrna zygaena	235
Spicara maena	187
Spirastrella cuntatrix	224
Spirastrella inconstans	223
Spirobranchus giganteus	219
Spirorbis mediterraneus	219
Spondylus gaederopus	282
Squalus acanthias	258
Squalus blainvillei	258
Squatina squatina	187
Squilla mantis	69
Stenopus hispidus	184
Stenopus spinosus	184
Stephanolephis diaspros	96
Stephanolepis	
melanocephalus	96
Stethojulis albobittata	126
Stichopus chloronotus	61
Stoichactis tapetum	286
Striarca lactea	300
Strombus decorus	214
Strombus gibberulus albus	213
Stylasterina violacea	213
Stylocidaris affinis	246
Stylophora pistillata	289
Suberogorgia hicksoni	190
Symphodus cinereus	297
Symphodus roissali	298
Symphurus nigrescens	98
Sympletoteuthis	
oualaniensis	176
Synanceja verrucosa	13

<i>Myctophum punctatum</i>	35	<i>Pachygrapsus transversus</i>	290	<i>Photoblepharon</i>	
<i>Myliobatis aquila</i>	128	<i>Pagellus acame</i>	92	<i>palpebratus steinitzi</i>	240
<i>Myra fugax</i>	57	<i>Pagellus erythrinus</i>	92	<i>Phycis blennioides</i>	76
<i>Myrichthys maculosus</i>	195	<i>Paguristes oculatus</i>	198	<i>Pilumnus hirtellus</i>	238
<i>Myripristis murdjan</i>	15	<i>Pagurus anachoretus</i>	198	<i>Pinctada margaritifera</i>	239
<i>Naso brevirostris</i>	273	<i>Pagurus prideauxi</i>	198	<i>Pinctada radiata</i>	240
<i>Naso lituratus</i>	273	<i>Palaemon elegans</i>	268	<i>Pinna muricata</i>	189
<i>Naso unicornis</i>	273	<i>Palaemon longirostris</i>	268	<i>Pinna nobilis</i>	189
<i>Naticarius millepunctatus</i>	122	<i>Palmadusta gracilis</i>	236	<i>Pirenella cailliaudi</i>	180
<i>Naucrates ductor</i>	196	<i>Palythoa tuberculosa</i>	242	<i>Plagiotremus</i>	
<i>Neamia octospina</i>	203	<i>Panulirus ornatus</i>	184	<i>rhynorhynchus</i>	187
<i>Nebrius concolor</i>	99	<i>Panulirus penicillatus</i>	185	<i>Plagiotremus tapeinosoma</i>	187
<i>Negaprion acutidens</i>	166	<i>Papilloculiceps grandidieri</i>	304	<i>Planaxis sulcata</i>	107
<i>Neomacheilus tigris</i>	53	<i>Paracentrotus lividus</i>	266	<i>Platax orbicularis</i>	238
<i>Neopomacentrus miryae</i>	282	<i>Paracheilinus octataenia</i>	307	<i>Platygyra lamellina</i>	186
<i>Nepa sardiniensis</i>	203	<i>Paracirrhites forsteri</i>	277	<i>Plectoglyphidodon</i>	
<i>Nereis diversicolor</i>	207	<i>Paraglyphidodon melas</i>	83	<i>lacrymatus</i>	83
<i>Nerita polita</i>	211	<i>Paragobiodon</i>		<i>Plectorhynchus gaterinus</i>	72
<i>Nerophis maculatus</i>	185	<i>echinocephalus</i>	216	<i>Plectorhynchus pictus</i>	72
<i>Neverita josephina</i>	123	<i>Paragobiodon xanthosoma</i>	216	<i>Plectroglyphidodon</i>	
<i>Nodilittorina subnodosa</i>	107	<i>Parapercis hexophthalma</i>	232	<i>leucozona cingulus</i>	83
<i>Oblada melanura</i>	16	<i>Parapriacanthus guentheri</i>	72	<i>Plectropomus pessuliferus</i>	76
<i>Octopus cyaneus</i>	304	<i>Pardachirus marmoratus</i>	219	<i>Plesionika edwardsii</i>	238
<i>Octopus macropus</i>	304	<i>Parerythropodium</i>		<i>Plesiops caeruleolineatus</i>	287
<i>Octopus vulgaris</i>	304	<i>f. fulvum</i>	194	<i>Plesiops nigricans</i>	287
<i>Ocypode cursor</i>	105	<i>Parthenope macrocheles</i>	95	<i>Pleurogyra sinuosa</i>	217
<i>Ocypode saratan</i>	105	<i>Parupeneus cyclostomus</i>	54	<i>Plotosus lineatus</i>	295
<i>Odonis niger</i>	235	<i>Patella caerulea</i>	249	<i>Pocillopora danae</i>	289
<i>Opheodesoma grizea</i>	214	<i>Pecten glaber</i>	191	<i>Polinices mammilla</i>	122
<i>Ophiactis savignyi</i>	200	<i>Pecten jacobaeus</i>	191	<i>Polycheles typhlops</i>	276
<i>Ophichthus rufus</i>	44	<i>Pedum spondylioides</i>	211	<i>Polymnia cf. nebulosa</i>	109
<i>Ophidion barbatum</i>	97	<i>Pegasus draconis</i>	233	<i>Polyprion americanus</i>	247
<i>Ophiocoma erinaceus</i>	168	<i>Pelagia noctiluca</i>	238	<i>Pomacanthodes asfur</i>	260
<i>Ophiocoma scolopendrina</i>	168	<i>Pempheris vaniculensis</i>	71	<i>Pomacanthodes imperator</i>	259
<i>Ophioderma longicauda</i>	66	<i>Penaeus japonicus</i>	112	<i>Pomacanthodes</i>	
<i>Ophiolepis superba</i>	199	<i>Penaeus semisulcatus</i>	113	<i>maculosus</i>	260
<i>Ophiothrix purpurea</i>	218	<i>Pennatula rubra</i>	197	<i>Pomacentrus albicaudatus</i>	283
<i>Ophiotrix savignyi</i>	218	<i>Pentacaster mammilatus</i>	71	<i>Pomacentrus sulfureus</i>	283
<i>Ophiura texturata</i>	199	<i>Periclimenes imperator</i>	80	<i>Pomacentrus trichourus</i>	283
<i>Oreochromis aureus</i>	40	<i>Periclimenes tenuipes</i>	80	<i>Pomacentrus trilineatus</i>	284
<i>Orthrias dori</i>	52	<i>Periclimenes tenuis</i>	81	<i>Pomadasys hasta</i>	70
<i>Orthrias jordanicus</i>	52	<i>Peristedion cataphractum</i>	263	<i>Pomadasys striatus</i>	69
<i>Ortosquilla massawensis</i>	68	<i>Petricola lithophaga</i>	256	<i>Pomatomus saltatrix</i>	62
<i>Oscarella lobularis</i>	294	<i>Petrolisthes leptocheles</i>	14	<i>Porcellana longicornis</i>	118
<i>Ostracion cyanurus</i>	268	<i>Petroscirtus mitratus</i>	81	<i>Porcellana platycheles</i>	118
<i>Ostracion tuberculatus</i>	267	<i>Phascolosoma</i>		<i>Porites lutea</i>	117
<i>Oxymonacanthus halii</i>	99	<i>granulatum</i>	215	<i>Porpita violacea</i>	192
<i>Oxyurichthys papuensis</i>	256	<i>Phascolosoma nigrescens</i>	215	<i>Portunus pelagicus</i>	290

Hemiramphus far	103	Lamprometra klunzingeri	102	Macroramphosus scolopax	117
Heniochus diphreutes	299	Leiognathus klunzingeri	299	Magilus antiquus	250
Heniochus intermedius	299	Lepas anatifera	56	Maja golciana	229
Hermodice carunculata	96	Lepidurus apus	308	Maja squinado	229
Heterocentrotus		Leptoscarus vaigiensis	302	Malacanthus brevirostris	188
mammilatus	231	Lethocerus patruelis	243	Malacanthus latovittatus	188
Heterometra savignyi	189	Lethrinella variegata	285	Manta ehrenbergi	189
Heteroxenia fuscescens	36	Lethrinus harak	284	Matuta banksii	186
Heteroxenia ghardaensis	36	Lethrinus mahsenoides	284	Maurita arabica	236
Hexabranhus sanguineus	119	Lethrinus nebulosus	285	Megalactis hemprichi	231
Hippa picta	168	Leucosia signata	169	Megaprotodon trifascialis	243
Hippocampus		Ligia oceanica	127	Meiacanthus nigrofasciatus	50
hippocampus	213	Limnatis nilotica	229	Melanoides tuberculata	180
Hippocampus hystrix	213	Limnoria tripunctata	155	Melanopsis praemorsa	288
Hippocampus kuda	213	Linckia multifora	282	Menaethius monoceros	190
Hippolysmata grabhami	206	Liopropoma susumi	88	Merluccius merluccius	56
Hippolyte longirostris	60	Liopropomus mitratum	88	Mesovelia vittigera	281
Hirculeps cornifer	252	Lipophris (Blennius)		Microchirus ocellatus	212
Hirundichthys rondeletii	222	trigloides	270	Microcyphus roussoui	265
Hirundichthys socotranus	222	Lissocampus banwarthi	186	Micrognathus brovirrostris	11
Histiophryne bigibbus	154	Lithognathus mormyrus	183	Micronecta scutellaris	109
Holacanthus xanthotis	260	Lithophaga lessepsiana	305	Microthela nobillis	56
Holothuria arenaria	66	Lithophaga lithophaga	305	Millepora dichotoma	247
Holothuria atra	66	Lithophytum arboreum	204	Millepora platyphyla	247
Holothuria forskali	66	Littorina neritoides	107	Mimmoblennius cirrosus	234
Hydnophora contignatio	178	Littorina punctata	107	Mirogrex t. terrasanctae	171
Hydrometra stagnorum	181	Liza aurata	261	Mitra fissurata	192
Hydrophilus dichromus	216	Lobophyllia hemprichi	12	Mobula diabolus	162
Hydrophilus dichromus	246	Lobophytum depressum	41	Mobula mobula	162
Hymenocera picta	274	Lobophytum pauciflorum	41	Modiolus auriculatus	181
Hyporamphus picatri	193	Lobotes surinamensis	174	Modiolus barbatus	181
Hypselodoris infucata	119	Loligo vulgaris	176	Mola mola	74
Iago omanensis	150	Lophius piscatorius	109	Monocentrus japonicus	180
Idothea baltica	36	Lotillia graciliosa	175	Monodactylus argenteus	154
Ilia nucleus	227	Lovenia elongata	174	Monodonta dama	104
Inimicus filamentosus	14	Luidia maculata	73	Monodonta turbinata	104
Ischnura elegans ebneri	297	Luidia sarsi	73	Monotaxis grandoculis	61
Istiblennius rivulatus	273	Luria pulchra	237	Montipora	60
Isurus oxyrinchus	230	Lutjanus bohar	174	Mugil cephalus	260
Ixa monodi	57	Lutjanus kasmira	175	Mulloidis flavolineatus	182
Janthina bicolor	74	Lybia leptochelis	219	Mullus barbatus	182
Katsuwanus pelamis	123	Lycodontis nudivomer	201	Mullus surmuletus	182
Kuhlia mugil	74	Lycodontis unicolor	201	Munida curvimana	182
Labroides dimidiatus	205	Lysmata seticaudata	177	Muraena helena	183
Laccotrephes fabricii	232	Macroactyla aspera	114	Muraenichthys gymnotus	300
Laevicardium norvegicum	170	Macropharyngodon		Murex tribulus	48
Laganum depressum	172	bipartitus	196	Mustelus asterias	167
Lagocephalus spadiceus	172	Macropodia longirostris	117	Mycteroperca rubra	77

<i>Corythoichthys nigripictus</i>	11	<i>Diodora graeca</i>	153	<i>Favia speciosa</i>	38
<i>Cotylorhiza tuberculata</i>	181	<i>Diplastrella gardinieri</i>	81	<i>Fissurella nubecula</i>	153
<i>Crassostrea cucculata</i>	33	<i>Diplodus (Corvinus) sargus</i>	225	<i>Fistularia commersoni</i>	110
<i>Crocothemis erythrea</i>	294	<i>Diplodus noct</i>	224	<i>Flammea sammara</i>	58
<i>Cryptocentrus</i>		<i>Diplogrammus gruvelli</i>	297	<i>Fromia ghardaqana</i>	282
<i>caeruleopunctatus</i>	226	<i>Diploprion drachi</i>	210	<i>Fungia scutellata</i>	235
<i>Cryptocentrus</i>		<i>Discodoris vanicorum</i>	118	<i>Fusigobius longispinnus</i>	259
<i>cryptocentrus</i>	225	<i>Donax trunculus</i>	217	<i>Galaxea farrens</i>	68
<i>Cryptodendrum adhesivum</i>	101	<i>Dorippe lanata</i>	227	<i>Galeocerdo cuvier</i>	165
<i>Ctenochaetus striatus</i>	233	<i>Doryrhamphus excisus</i>	258	<i>Garra rufa</i>	228
<i>Ctenogobiops crocineus</i>	192	<i>Dotilla sulcata</i>	225	<i>Gastrosaccus sanctus</i>	160
<i>Cuccumaria tergestina</i>	67	<i>Dromidia unidentata</i>	230	<i>Gena varia</i>	70
<i>Culcita coriacea</i>	71	<i>Drupa ricinus</i>	278	<i>Genicanthus caudovittatus</i>	202
<i>Culex pipiens</i>	156	<i>Drupella cornus</i>	277	<i>Gerris ventralis</i>	280
<i>Cybister lateromarginalis</i>	287	<i>Dugong dugon</i>	301	<i>Gibbula adansoni</i>	60
<i>Cymatium rubecula</i>	147	<i>Duncerocampus ben-tuviae</i>	102	<i>Glycymeris pilosa</i>	203
<i>Cymodoce truncata</i>	154	<i>Duncerocampus</i>		<i>Glycymeris violacescens</i>	203
<i>Cynoglossus dollfusi</i>	177	<i>multiannulatus</i>	102	<i>Gnathophyllum elegans</i>	274
<i>Cynoglossus sinusarabici</i>	178	<i>Dynamena comicina</i>	95	<i>Gobiodon citrinus</i>	255
<i>Cyphastrea microphthalma</i>	156	<i>Dynamene edwardsi</i>	155	<i>Gobiodon rivulatus</i>	255
<i>Cypselurus cyanopterus</i>	214	<i>Dytiscus circumflexus</i>	123	<i>Gobius bucchichi</i>	253
<i>Dardanus arrosor</i>	199	<i>Echidna nebulosa</i>	229	<i>Gobius cobitis</i>	254
<i>Dardanus tinctor</i>	199	<i>Echinaster purpureus</i>	249	<i>Gobius cruentatus</i>	254
<i>Dascyllus aruanus</i>	38	<i>Echinocardium cordatum</i>	169	<i>Gobius niger</i>	255
<i>Dascyllus marginatus</i>	39	<i>Echinodiscus auritus</i>	79	<i>Gobius paganellus</i>	253
<i>Dascyllus trimaculatus</i>	39	<i>Echinometra mathaei</i>	266	<i>Gomophia egyptiaca</i>	282
<i>Dasyatis pastinaca</i>	145	<i>Echinopora gemmacea</i>	235	<i>Gomphosus caeruleus</i>	103
<i>Dasyatis uarnak</i>	145	<i>Echinorhinus brucus</i>	167	<i>Goniopora pectinata</i>	100
<i>Dasychone lucullana</i>	208	<i>Echinotrix calamaris</i>	288	<i>Gonocidaris maculata</i>	246
<i>Dedalechilus labeo</i>	261	<i>Ecsenius gravieri</i>	272	<i>Gorgasia sillneri</i>	70
<i>Delabella scapula</i>	49	<i>Ecsenius midas</i>	272	<i>Gorgonella maris-rubri</i>	63
<i>Delabrifera delabrifera</i>	50	<i>Eilatia latruncularia</i>	37	<i>Grammistes sexlineatus</i>	52
<i>Delphinus delphis</i>	74	<i>Ellisella maculata</i>	241	<i>Grapsus albolineatus</i>	291
<i>Dendrochirus brachypterus</i>	93	<i>Elops machnata</i>	75	<i>Gymnocranius robinsoni</i>	269
<i>Dendrodoris grandiflora</i>	120	<i>Elysia viridis</i>	37	<i>Gymnothorax punctatus</i>	201
<i>Dendronephthya</i>		<i>Enigmoteuthis dubia</i>	42	<i>Gymnothorax undulatus</i>	201
<i>ehrenbergi</i>	223	<i>Epibulus indicator</i>	291	<i>Gymnura altavela</i>	15
<i>Dendronephthya</i>		<i>Epinephelus aeneus</i>	85	<i>Gyrinus dejeani</i>	209
<i>hemprichi</i>	223	<i>Epinephelus areolatus</i>	84	<i>Gyrostoma helianthus</i>	78
<i>Dendropoma maxima</i>	292	<i>Epinephelus fasciatus</i>	86	<i>Gyrostoma quadricolor</i>	78
<i>Dendropoma petraeum</i>	292	<i>Epinephelus guaza</i>	85	<i>Halichoeres marginatus</i>	153
<i>Dendrostrea folium</i>	33	<i>Epinephelus tauvina</i>	85	<i>Halichoeres nebulosus</i>	153
<i>Dentex dentex</i>	293	<i>Eriphia verrucosa</i>	220	<i>Haliclona sp.</i>	291
<i>Dentex gibbosus</i>	293	<i>Erosaria spurca</i>	236	<i>Haliophis guttatus</i>	200
<i>Diadema setosum</i>	199	<i>Ethusa mascarone</i>	227	<i>Haliotis lamellosa</i>	36
<i>Dicentrarchus labrax</i>	172	<i>Eucidaris metularia</i>	245	<i>Hemibalistes albicaudatus</i>	205
<i>Didogobius bentuvii</i>	253	<i>Euraphia depressa</i>	55	<i>Hemicardium auriculata</i>	170
<i>Diodon hystrix</i>	265	<i>Eurythoe complanata</i>	97	<i>Hemigrammocapoeta nana</i>	149

<i>Blennius nigriceps</i>	270	<i>Carpilius convexus</i>	220	<i>Chlamys varia</i>	191
<i>Blennius pavo</i>	271	<i>Cassiopea andromeda</i>	264	<i>Chondrosia debilis</i>	161
<i>Blennius sanguinolentus</i>	270	<i>Cavolina gibbosa</i>	257	<i>Chondrosia reniformis</i>	161
<i>Bodianus anthioides</i>	90	<i>Cellana rota</i>	248	<i>Choriaster granulatus</i>	71
<i>Bodianus axillaris</i>	90	<i>Centriscus scutatus</i>	287	<i>Choridactylus</i>	
<i>Bodianus diana</i>	90	<i>Centrophorus oramulosus</i>	258	<i>multibarbatus</i>	241
<i>Bohadchia tenuissima</i>	177	<i>Centrostephanus</i>		<i>Chromis caerulea</i>	165
<i>Bolinus brandaris</i>	47	<i>longispinus</i>	76	<i>Chromis chromis</i>	165
<i>Boops boops</i>	62	<i>Cephalocanthus volitans</i>	128	<i>Chromis dimidiata</i>	165
<i>Bothus pantherinus</i>	222	<i>Cephalopholis argus</i>	88	<i>Chromis ternatensis</i>	164
<i>Botrylloides leachi</i>	51	<i>Cephalopholis hemistiktos</i>	88	<i>Chromodoris annulata</i>	119
<i>Botryllus schlosseri</i>	50	<i>Cephalopholis miniatus</i>	87	<i>Chromodoris quadricolor</i>	120
<i>Brachidontes variabilis</i>	51	<i>Ceratocarcinus spinosus</i>	95	<i>Chthamalus stellatus</i>	55
<i>Branchiostegus</i>		<i>Cerianthus maua</i>	252	<i>Cirolana rotunda</i>	127
<i>sawakinensis</i>	279	<i>Cerithium erythraeaense</i>	179	<i>Cirrhipathys oxycephalus</i>	276
<i>Bregmaceros arabicus</i>	256	<i>Cerithium scabridum</i>	179	<i>Cirripathes spiralis</i>	302
<i>Bunodactis</i> (<i>Cribrina</i>)		<i>Cerithium vulgatum</i>	179	<i>Cirripectes castaneus</i>	80
<i>gemmacea</i>	240	<i>Cerithopsis rupestre</i>	178	<i>Cirripectes variolosus</i>	80
<i>Caenis macrura</i>	57	<i>Cetorhinus maximus</i>	167	<i>Citharus macrolepidotus</i>	274
<i>Caesio azuraureus</i>	158	<i>Cetoscarus bicolor</i>	303	<i>Cladiella pachyclados</i>	262
<i>Caesio lunaris</i>	158	<i>Chaetodon auriga</i>	242	<i>Cladocora cespitosa</i>	38
<i>Calappa hepatica</i>	54	<i>Chaetodon austriacus</i>	243	<i>Clanculus corallinus</i>	115
<i>Callechelys marmoratus</i>	201	<i>Chaetodon fasciatus</i>	243	<i>Clarias gariepinus</i>	295
<i>Callianassa bovieri</i>	202	<i>Chaetodon melanotus</i>	243	<i>Clathraria rubrinodis</i>	60
<i>Callinectes sapidus</i>	290	<i>Chaetodon paucifasciatus</i>	242	<i>Clathrina coriacea</i>	281
<i>Callionymus filamentosus</i>	296	<i>Chaetodon semilarvatus</i>	242	<i>Cleon dipterum</i>	262
<i>Callionymus maculatus</i>	296	<i>Chama griphoides</i>	111	<i>Clibanarius erythropus</i>	198
<i>Callionymus risso</i>	296	<i>Chamelea gallina</i>	91	<i>Clinitrachus argentatus</i>	262
<i>Callogobius clarki</i>	161	<i>Charonia variegata</i>	114	<i>Cliona vastifica</i>	256
<i>Callogobius dori</i>	160	<i>Charybdis longicollis</i>	290	<i>Clunio monimus</i>	262
<i>Calopteryx syriaca</i>	297	<i>Cheilinus lunulatus</i>	306	<i>Clypeaster fervens</i>	186
<i>Calotomus spinidens</i>	302	<i>Cheilinus mentalis</i>	306	<i>Clypeomorus morus</i>	179
<i>Calpurneus verrucosus</i>	209	<i>Cheilinus trilobatus</i>	306	<i>Coccinasterias tenuispina</i>	259
<i>Camposcia retusa</i>	190	<i>Cheilinus undulatus</i>	306	<i>Collagobius amikami</i>	161
<i>Canthigaster coronatus</i>	239	<i>Cheilio inermis</i>	298	<i>Columbella rustica</i>	152
<i>Canthigaster margaritatus</i>	239	<i>Cheilodipterus</i>		<i>Conger cinereus</i>	258
<i>Capillaster multiradiatus</i>	101	<i>bipunctatus</i>	160	<i>Conus tessellatus</i>	116
<i>Capoeta damascina</i>	113	<i>Cheilodipterus lachneri</i>	159	<i>Conus textile</i>	115
<i>Capsella variegata</i>	216	<i>Cheilodipterus</i>		<i>Conus ventricosus</i>	116
<i>Carangoides flavoguttatus</i>	251	<i>quinquelineatus</i>	160	<i>Conus vexillum</i>	116
<i>Caranx chrysos</i>	250	<i>Chicoreus ramosus</i>	47	<i>Corbicula fluminalis</i>	259
<i>Caranx ignobilis</i>	250	<i>Chilomyceturus orbicularis</i>	265	<i>Coris aygula</i>	151
<i>Caranx rhonchus</i>	251	<i>Chilomyceturus spilostylus</i>	265	<i>Coris caudimacula</i>	150
<i>Carcharhinus</i>		<i>Chirocentrus dorab</i>	77	<i>Coris gaimardi africana</i>	150
<i>melanopterus</i>	166	<i>Chirocephalus neumani</i>	95	<i>Coris variegatus</i>	151
<i>Carcharhinus plumbeus</i>	166	<i>Chironomus</i> spp.	153	<i>Corixa punctata</i>	108
<i>Carcharodon carcharias</i>	269	<i>Chiton olivaceus</i>	159	<i>Coryphaena hippurus</i>	279
<i>Cardita calyculata</i>	170	<i>Chlamys sanguinolentus</i>	191	<i>Coryphoblennius galerita</i>	271

INDEX

מפתח השמות הלועזיים

Ablennes hians	13	Amblyglyphidodon		Arca noae	301
Abudefduf saxatilis	82	leucogaster	82	Arca rufescens	300
Abudefduf sexfasciatus	83	Amblygobius		Arcularia gibbosula	46
Abudefduf sordidus	82	albomaculatus	106	Argyropelecus	
Acabaria biserialis	34	Ampelisca diadema	41	hemigymnus	267
Acabaria pulchra	34	Amphiprion bicinctus	286	Argyrops filamentosus	163
Acanthaster planci	156	Anampses		Argyrosomus regius	190
Acanthephyra exemia	251	caeruleopunctatus	194	Ariosoma balearicum	257
Acanthobrama		Anampses meleagrides	195	Arnoglossus tapeinosoma	64
telavivensis	171	Anampses twisti	194	Arothron diadematus	204
Acanthonyx lunulatus	229	Anax imperator	295	Arothron hispidus	204
Acanthopagrus bifasciatus	233	Anemonia sulcata	75	Arothron stellatus	204
Acanthopleura haddoni	159	Anguilla anguilla	248	Ascidia virginea	43
Acanthurus nigrofuscus	60	Angulus incarnatus	145	Aspidontus taeniatus	115
Acanthurus sohal	59	Angulus planatus	145	Asterina burtoni	155
Acentrogobius cauerensis	164	Anomia ephippium	41	Asterina gibbosa (wega)	155
Acropora humilis	288	Anseropoda placenta	156	Asthenosoma varium	292
Acropora scandens	289	Antedon mediterraneum	101	Astotilapia (Haplochromis)	
Acropora variabilis	289	Antennablennius		flavijosephi	40
Actinia equina	285	hyphenetes	184	Astroboa nuda	200
Actinodiscus nummiferus	79	Antennarius chironectes	244	Astropecten aurantiacus	89
Actinopyga seratidens	188	Antennarius commersoni	244	Astropecten bispinosus	89
Aeoliscus punctatus	288	Anthelia glauca	90	Atergatis roseus	241
Aeolosoma hemprichi	202	Anthias (Pseudanthias)		Atherina boyeri	16
Aethaloperca rogaa	87	squamipinnis	234	Atyaephyra desmarestii	268
Aetobatus narinari	127	Anthias anthias	234	Aurelia aurita	35
Aglaophenia pluma	197	Anthias taeniatus	234	Auxis thazard	238
Aidablennius sphinx	271	Antipathes isidia	37	Baetis binocularis	52
Alcyonium palmatum	279	Aphanius dispar	195	Balanophyllia aurantia	67
Allanetta afra	16	Aphanius fasciatus	196	Balanus amphitrite	54
Allogalatea elegans	68	Aphanius mento	196	Balistapus undulatus	58
Alpheus djiboutensis	207	Aphrodite aculeata	45	Balistes carolinensis	204
Alpheus edwardsii	207	Aplysia depilans	49	Barbatia barbata	300
Alpheus frontalis	206	Aplysia fasciata	50	Barbus (Tor) canis	53
Alpheus rapacida	207	Apogon angustatus	122	Barbus longiceps	53
Alticus kirkii	99	Apogon annularis	120	Bathygobius fuscus	255
Alutera scriptus	83	Apogon cookii	121	Batrachus cirrhosus	273
Amanses scopus	104	Apogon cyanosoma	121	Bebryce hicksoni	63
Amblycentrus arabicus	107	Apogon fleurie	121	Belone belone	294
Amblyeleotris steinitzi	226	Apogon fraenatus	122	Belone svetovidovi	294
Amblyeleotris sungami	226	Apogon imberbis	121	Benthosoma pterota	35
Amblyglyphidodon		Aporrhais pespelecani	164	Berthelina citrina	307
flavilatus	82	Arbacia lixula	266	Biemna fortis	47

from the south-west, such as cyprinid fishes from the north and cichlid fishes from Africa. This convergence of elements from different regions serves as additional evidence for the paleo-climatic changes that occurred in the Middle East during the glacial and post-glacial periods.

The book provides a selection of animals from the three major biota: the littoral fauna of the Israeli Mediterranean; the Gulf of Aqaba (Eilat) of the Red Sea; and Lake Kinneret, the Jordan river and the sea-going rivers of the coastal plain. Each item in the book is shown first by its taxonomic affiliation and morphological character, followed by colour, dimension, distribution and behaviour. The animal species listed are only a part of the Israeli aquatic fauna, but we have tried to include all larger taxonomic units. Each item appears illustrated by either a figure, colour photograph or drawing.

It gives me great pleasure to acknowledge the following organizations and individuals who allowed me to use figures or slides from their publications: The United Nations FAO (Rome), with special thanks to Dr. Kent Carpenter and Keith Richmond; Japan Fisheries Resources Conservation Association, Tokyo, Japan, in particular to Takashi Hisamune; J.L.B. Smith Institute of Ichthyology, Grahamstown, South Africa (Smith's Sea-Fish book), in particular to D.P.C. Heemstra; Senckenberg Institute and Museum, Frankfurt, Germany; Prof. J. Randall, Bishop Museum, Hawaii, USA; Prof. V. Springer, Smithsonian Institution, Washington, USA; Dr. H. Bath, Permasen, Germany; Dr. R. Fricke, City Museum, Stuttgart, Germany; and Dr. H. Debelius, Frankfurt, Germany.

Special thanks are due to the Defense Ministry Publishing House for undertaking the publication of this book.

I hope that many people will use, benefit from and enjoy this lexicon, and that it may assist in the conservation of our aquatic life.

Prof. Lev Fishelson

LEXICON OF AQUATIC LIFE IN ISRAEL

This lexicon of the animals that inhabit the freshwaters and seas of Israel is the first to be published on this topic, in which the species are placed in alphabetical order according to their Hebrew names. This is not the only novelty however – the reader will find hundreds of original new Hebrew names for various animal species, some of which have already been approved by the Committee for Hebrew Names of the Israeli Academy. Many others are mentioned in the book for the first time.

The lexicon, which includes over 1,000 species, is not meant to be a textbook; it constitutes, rather, a body of knowledge and source for further exploration. Its clear layout provides the reader with easy access to the various particulars of each specific animal.

Aquatic animal life of Israel is of special interest as species that originated in very different and widespread areas are encountered together in the region. For example, most of the animals living in the shallow waters of the Israeli Mediterranean littoral are of Atlantic origin. Now, however, 120 years after the opening of the Suez Canal, dozens of Indo-Pacific Red Sea taxa have passed this way and currently form a significant proportion of the fish, molluscs and crustacea of our region of the Mediterranean. These so-called Lessepsian migrants often form dense populations that suppress the original Mediterranean species. In the opposite direction too, from the Mediterranean and across the Suez Canal, species have penetrated the northern part of the Red Sea. This is of course only a small addition to the beautiful and diverse ecosystems of the coral reefs and their fishes in the Gulfs of Aqaba and Suez.

Such mingling of fauna is also seen in the freshwater species populations, where species from the far north-east occur together with those originating

LEXICON OF PLANTS AND ANIMALS OF THE LAND OF ISRAEL

Editor
Azaria Alon

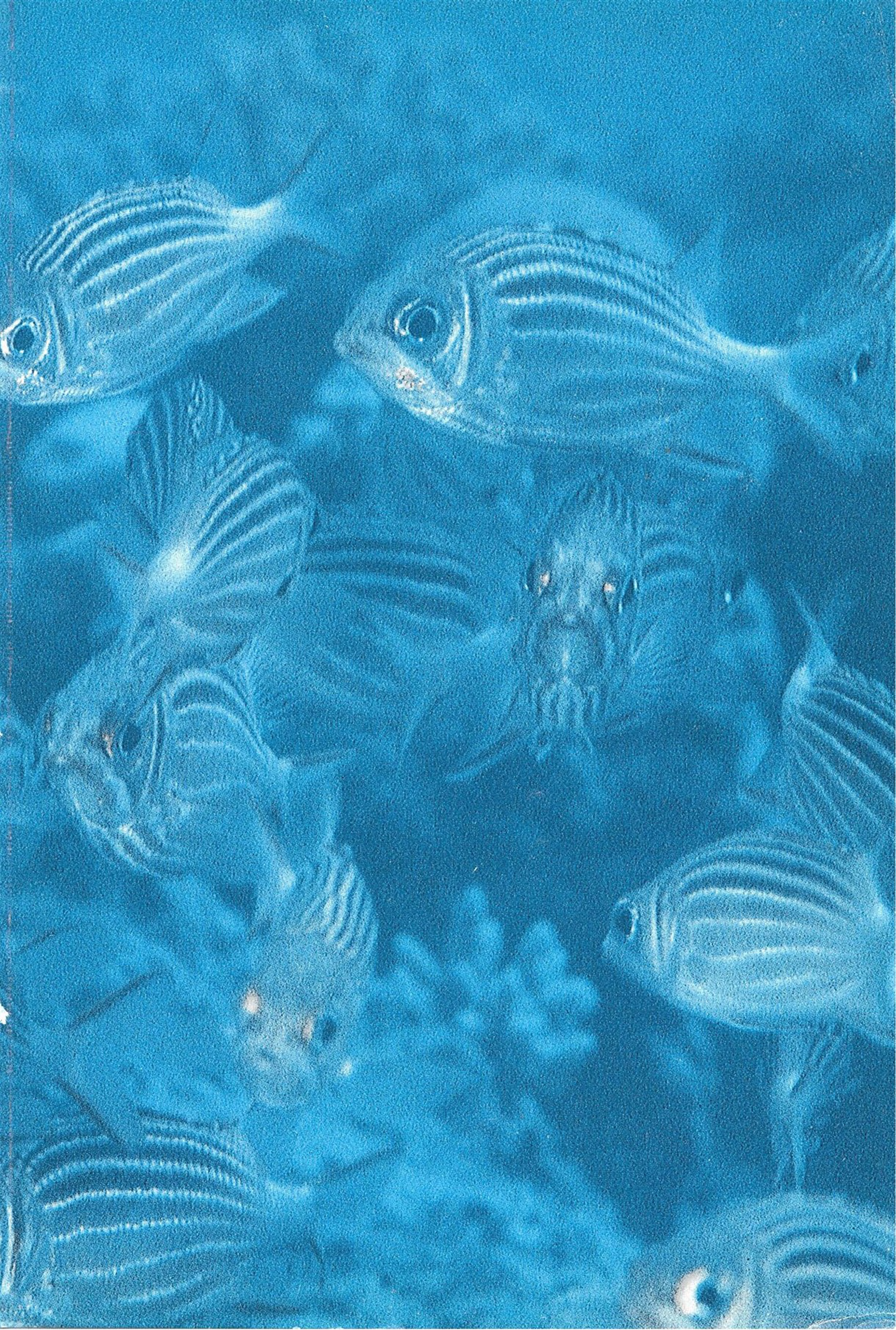
VOLUME 3 AQUATIC LIFE

Written and edited by
Professor Lev Fishelson

תמונה זו טרם אושרה לתצוגה ©

לקסיקון זה נועד לחובב ולמתעניין שאיננו ביולוג-שדה מקצועי. ניתן בו מידע מרוכז על צמחים ובעלי-חיים של ארץ-ישראל, במגמה לפתוח צוהר לעולם נפלא, מרתק ויפהפה, ולהציג צד נוסף, חשוב ולא ידוע דיו, של המולדת.

הבסיס ללקסיקון זה הוא החומר האצור באנציקלופדיה "החי והצומח של ארץ-ישראל", והוא מסתמך על ידיעותיהם של המומחים החשובים שהשתתפו בחיבורה; נכלל בו גם חומר מתוך ספרים אחרים העוסקים בטבע הארץ. נוסף לכך, משוקע בו גם מידע שהצטבר אצל המחבר בעשרות שנים של לימוד הנושא והוראתו.

זהו ספר העוסק במדגם גדול מהחי המופיע במים שלנו, ימים, מערכת הירדן ואגממי חורף. חי זה מיצג את האיזורים הטרופיים והאזורים הצפוניים.

צילומי צבע ושחור לבן וכן הציורים הרבים המלווים את הערכים עוזרים להגדיר את המינים. הטקסט הכולל ביולוגיה ואקולוגיה יעשיר את הידע של המשתמש והלומד.

לקסיקון זה נועד לאפשר לך להרבות דעת בטבע הארץ, בתקווה כי מרבה דעת מרבה אהבה, וכי מרבה אהבה מרבה שמירה. התנועה להגנת הטבע בישראל זכתה להישגים נכבדים, וכל אחד מאתנו שותף לאחריות להמשיך ולקיים את המגוון הנהדר שזכינו לו בעולם הטבע של ארצנו.